Prorokyně Anna

Původ materiálu
Lenka Ridzoňová
Pořadí v lekci
32

Téma

Naděje, citlivost, trpělivost a staré ženy kolem nás.

Cíl

- Děti přemýšlejí nad tím, jakou roli mají v rodině, ve sboru i ve společnosti staří lidé.
- Děti si uvědomí, že čekání nemusí být jen nuda. Třeba při něm objevíme něco, co bychom jinak neobjevili, nepoznali.
- Děti přemýšlejí nad tím, co je to modlitba a jak někdo může slyšet, co říká Pán Bůh.

Pro učitele

Biblický text: Lk 2,36–38 (doporučujeme si přečíst Lk 2,2–40)

Výkladové poznámky

Anna byla prorokyně z Jeruzaléma. Byla už mnoho let vdovou. Trávila čas v chrámu, stále se modlila, hodně se postila. Byla citlivá na působení Ducha svatého. Díky tomu nějak poznala, že Ježíš, dítě, které Josef a Marie přinášejí do chrámu, je zvláštní, poslané od Boha.

Anna byla připravena, díky tomu v narozeném dítěti rozpoznala Mesiáše a začala o něm vyprávět dalším lidem, kteří v chrámě byli.

Anna je dcera Fanuelova z pokolení Ašerova. Jméno Anna (Hana, Chana) znamená „milostiplná“, „milá.“ Jméno Ašer znamená „Blahoslav“ (Gn 30,13). Prorokyni Annu můžeme nazvat jménem Anička Blahoslavová.

Anně je 84 let, to je sedmkrát dvanáct, tato čísla jsou v zemi Hospodinově svatá. Takže celý její život byl vzornou sérií let, jako drahokam věnovaný Bohu. A nyní spolu se Simeonem zastupuje lid Boží, který dychtivě vyhlíží Mesiáše.

A tak i Anna pak, podobně jako Simeon, může odejít ze života v pokoji.

Marek Kita, polský autor knihy *Čekání na Vánoce*, o Anně píše toto: „Mohla připomínat některé starší paní, které sedí v našich kostelech s modlitební knížkou nebo růžencem v ruce. Někteří se jim posmívají. Ale kdo ví, jestli se mezi takovými lidmi nenajdou skutečné prorokyně, které by nám mohly o Boží lásce ledacos říct? Anebo se třeba náš život vlastně nějak odvíjí díky jejich vytrvalé modlitbě?“

Někdo je ve stáří smutný nebo zatrpklý, Anna byla tichá, pokojná, asi i radostná. To, co přijde, očekávala s nadějí.

Úskalí

O Anně jsou v Bibli pouze tři verše. To, co budeme vyprávět, je v Bibli napsané jen zčásti.

Odkazy

Kita, Marek. *Čekání na Vánoce.* Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1392-5.

Linden, Nico ter. *Povídá se... podle Lukáše a podle Jana.* Praha: EMAN, 2024. ISBN 978-80-88060-37-6.

Kučerová, Rut. Simeon a Anna. *Církevní rok.* Dostupné online.

Pro děti

Předškoláci

Nejdřív si vyrobíme, resp. připravíme, s dětmi miminko.

Buď vezmeme panenku, kterou zabalíme do plenky nebo deky. Nebo si mohou děti vyrobit miminko z papíru, vystřihnout, zabalit.

Položíme je doprostřed kruhu a budeme mluvit o tom, co takové miminko potřebuje. Někdo má možná mladší sourozence, tak bude mít i praktické zkušenosti.
Vedle mléka, oblečení a kočárku potřebuje miminko svoje lidi, kteří se o něj starají a kteří ho mají rádi.

Ježíš se narodil stejně jako jiné děti, byl miminko. Krátce po narození s ním jeho rodiče, Josef s Marií, šli do kostela. Tady bylo mnoho lidí. Ale dva z nich na Ježíše už čekali.

Byli to dva staří lidé, kteří byli v kostele často, cítili, že právě tam jim je Pán Bůh blízko, a těšili se, že se tu s ním potkají ještě nějak víc.

Jeden z nich byl starý pán jménem Simeon.

A druhá byla stará žena, Anna. Anička z rodiny Ašerovy, to znamená česky Blahoslavovy.

Tahle paní byla kdysi vdaná, ale teď už je mnoho let vdovou, nemá rodinu a většinu času tráví v kostele. Dělá, co je potřeba… ale taky má čas přemýšlet, modlit se a čekat. Čeká na Pána Boha. Někde uvnitř sebe, v srdci, tuší, že se s ním setká, a těší se na to.

Když se v kostele objeví Josef s Marií a nesou miminko Ježíše, přichází k nim, má radost a říká „Pán Bůh požehnej“. Tuhle větu říkávají občas staré ženy, když se na ulici podívají do kočárku s dítětem, třeba úplně neznámým. Pán Bůh požehnej.

Vezmeme do ruky nebo do náruče miminko, které jsme si připravili, a zašeptáme: „Pán Bůh požehnej. To jsme rádi, že tě máme.“ Podobně to mohou udělat postupně všechny děti.

Tahle stará žena, Anna, poznala, že to dítě je zvláštní, že je od Pána Boha, že s ním začíná něco nového. Děkovala Pánu Bohu a šla k dalším lidem a říkala jim, běžte se podívat.

Pomůcky: Miminko, panenka, plenka nebo deka.

Mladší školní děti

Vybavíte si, jak jste na něco nebo na někoho čekali?

Třeba vám ujel vak nebo jste byli dlouho v čekárně u doktora. Nebo vás někdo měl přijít vyzvednout z družiny a pořád nešel… Nebo se těšíte na prázdniny, na narozeniny, na Vánoce nebo na nějakou návštěvu. Nebo jste dlouho nemocní, musíte ležet v posteli.

Jaké to je, na něco čekat?

Co člověk potřebuje, když čeká? Čas nám ukrátí knížka nebo mobil, povídání s kamarádem, ale někdy je potřeba dost trpělivosti.

V době, kdy se narodil Ježíš, žila v Jeruzalémě jedna žena, Anna se jmenovala. Byla to už stará paní. Kdysi měla manžela, ale zemřel sedm let potom, co se vzali, teď už je dlouho vdovou. Nevíme, zda měla děti a jestli má teď vnoučata. Asi spíš ne. Protože poté, co ovdověla, rozhodla se, že chce žít někde blízko Pánu Bohu. Trávila své dny v kostele. Modlila se a postila. Modlila se za uzdravení nemocných, děkovala, když se dozvěděla, že se někomu narodilo dítě. Prosila o požehnání pro lidi, které potkávala, prosila, aby lidé žili v pokoji, aby si uměli

odpouštět, aby viděli naději, když se zdá, že svět bude čím dál tím horší.

Uměla poslouchat, měla čas vyslechnout, co někoho trápí, a slíbila, že na člověka bude myslet a bude se za něj modlit. Možná občas lidem i s něčím poradila, uměla potěšit, povzbudit. Věřila, že Pán Bůh není někde daleko v nebi, ale že nám může být docela blízko.

O modlitbě se říká, že je to rozhovor. Že člověk mluví s Pánem Bohem. Nemluví jen on sám, ale snaží se taky nechat prostor jemu, aby něco řekl on. Snaží se mu porozumět.

Anna, která takhle v kostele žila a modlila se už hodně let, byla citlivá k tomu, že něco řekne Pán Bůh. Takovým lidem se v Bibli říká proroci nebo prorokyně. Tato stará žena Anna byla prorokyně.

Když bylo Anně 84 let, v nedalekém Betlémě se narodil Ježíš. Chudým rodičům Marii a Josefovi se narodilo dítě ve stáji, byli totiž na cestě a v hostincích nebylo na noc místo.

Když bylo miminku Ježíšovi týden, přinesli ho rodiče do chrámu, do kostela, jak to bylo zvykem.

V nádvoří chrámu bylo spousta lidí, dvojice obyčejných lidí s miminkem by si asi nikdo moc nevšiml. Dva lidé si však všimli a hned k nim přišli.

První, kdo přišel, byl Simeon. Věřil, že se někdy narodí zvláštní Boží dítě, a věřil, že on se s ním potká. Když viděl přijít Josefa s Marií, poznal, že jejich dítě je tím zvláštním dítětem. Přišel k nim, měl velikou radost a říkal, že tohle je dítě od Pána Boha a přinese lidem naději.

Druhý člověk v chrámu, který poznal, že Ježíš je zvláštní dítě, byla stará prorokyně Anna. Přišla k Josefovi a Marii, v očích měla radost, laskavě se na Ježíše i jeho rodiče dívala a děkovala Pánu Bohu, že se Ježíš narodil.

A říkala lidem, kteří procházeli kolem: „Podívejte, tohle je děťátko od Pána Boha, začíná čas naděje. Tohle je Bůh, kterého jste přišli do kostela hledat.“

Někdo se zastavil, někdo ne.

Starší školní děti

Máte v rodině nebo ve svém okolí někoho starého? Nebo někoho s postižením, omezením, dlouho nemocného nebo bezmocného apod.? Víte, co znamená výraz „lidé na okraji“?

V čem se život někoho takového liší od toho, jak žijete vy? Když se zamyslíme, nějaké omezení máme asi všichni…

Jméno Anna (Hana, Chana) znamená „milostiplná“, „milá.“ Nezdá se nám možná, že Annin dlouhý život byl plný milosti, když se jako mladá dívka vdala, ale po sedmi letech se stala vdovou. Úděl vdov nebyl (a není) snadný. Život Anny možná nebyl snadný, ale určitě (podle Bible) nebyl zbytečný. To, že někdo tráví čas v chrámě, modlí se, postí, je důležité i pro okolní lidi, pro společnost, pro svět.

Možná právě lidé, kteří mají nějaké omezení, jsou citliví pro něco jiného.

Vyprávění – podobné jako pro mladší děti.

Přesah

Seznamte se více s někým ze starší generace. Ve sboru, v domě, kde bydlíte, v širší rodině apod.

Můžete například ve dvojicích nebo skupinkách někoho navštívit nebo naopak někoho staršího pozvat na setkání s dětmi, konfirmandy nebo mládeží.

Vyrábění

Anna měla radost, když viděla narozeného Ježíše, o té radosti vyprávěla lidem kolem sebe, chtěla dávat naději.

Děti si vyrobí z papíru dvojitou hvězdu s otevíracím okénkem. Když se okénko otevře, bude tady napsaná modlitba nebo přání pro někoho, kdo by potřeboval trochu radosti a potěšení. Nebo mohou do hvězdy napsat část slov písně „Hvězda“ (Svítá 339).

Hvězdu pak děti danému člověku, pokud chtějí a pokud je to možné, předají. Nebo ji mohou dát před sebe při společné modlitbě a je to forma přímluvy za daného člověka.

Liturgie

Písně

Vánoční prosba (Svítá 393); *Tobě, Pane, dík* (Svítá 338); *Hvězda* (Svítá 339)

Biblický text k zapamatování

Hospodin učinil veliké věci. Radujeme se. (podle Ž 126,3 upr.)

Rituál

Refrén písně Vánoční prosba (Svítá 393) zní: „Dej, abych poznal jako Anna, viděl jak Simeon, že lidstvu spása dána, že přišel opravdu on.“

Tento verš můžeme přečíst nahlas, případně se naučit zpaměti. Při recitaci dáme ruce před sebe jako otevřenou připravenou náruč. Vyjadřujeme tak postoj modlitby a očekávání.

Okénko do bohoslužeb

Pokud nám to připadá vhodné, zkusíme zjistit, kdo na bohoslužbách je nejmladší a kdo nejstarší. Mohou si podat ruce. Oba zde mají místo. Dnešní příběh je o setkání stáří a mládí.

Modlitba

Pane Bože, děkujeme za Ježíše. Za to, že jsi přišel na svět jako malé dítě. Děkujeme za lidi, kteří tě poznali a měli radost, za to, že o tobě pak vyprávěli dalším lidem. Děkujeme, že i nám někdo vypráví o Ježíši. Amen.

Katechetické cykly
Ženy v Bibli
Biblický odkaz (kat)
Lukáš 2,36–38
Lukáš 2,2–40